

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.II.17/2023/26. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2023. évi október hó 16. napján megtartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt **Terhelt1** ellen indult büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 4.B.184/2022/18. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

A vádlottal szemben kiszabott halmazati büntetést 8 (nyolc) év szabadságvesztésre és 8 (nyolc) év közügyektől eltiltásra enyhíti.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába helyesen a 2021. évi szeptember hó 6. napjától a 2021. évi október hó 21. napjáig, illetve a 2022. évi *december hó 1.* napjától a 2023. évi január hó 31. napjáig az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését megelőzően előzetes fogvatartásban töltött időt kell beszámítani.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Szekszárdi Törvényszék a 2023. január 31-én kelt 4.B.184/2022/18. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntettének kísérlete, valamint a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntette miatt – mint különös visszaesőt – halmazati büntetésül kilenc év szabadságvesztésre és kilenc év közügyektől eltiltasra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani és megállapította, hogy abból a vádlott legkorábban a büntetés háromnegyed részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Ezen túlmenően rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést a bűnösség megállapítása miatt, felmentés érdekében, illetve – másodlagosan – enyhítésért.
- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában – a vád tárgyává tett cselekmények Btk. 221. § (1) bekezdésében meghatározott magánlaksértés vétségeként is történő értékelése céljából – bizonyítás felvételét, ennek keretében a büntethetőséghez szükséges magánindítvány beszerzését, míg felszólalásában a védő sértett1 sértett kihallgatását és orvosszakértői vizsgálatának az elrendelését indítványozta.
- [4] A tárgyaláson a másodfokú bíróság ismertette a kórház1 megkeresésre adott tájékoztatását, mely szerint a pszichiátriai részlegen fekvőbetegként kezelt sértett1 sértett kognitív hanyatlás talaján kialakult Alzheimer-kórban szenved. Ennek ismeretében a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség jelenlévő képviselője a bizonyítás felvételére irányuló indítványát visszavonta és az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.
- [5] Bizonyítási indítványának elutasítása után a védő a bejelentett jogorvoslati kérelmével egyezően tartotta meg a perbeszédét.
- [6] A másodfokú bíróság a fellebbezésekkel megtámadott határozatot a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 590. § (1) és (2) bekezdései alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, oly módon, hogy vizsgálta a tényállás megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását. Ezt meghaladóan – figyelemmel a Be. 590. § (7) bekezdésére – hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.
- [7] Ennek során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja szerinti okból részben megalapozatlannak találta, mert az a vádlott büntetéseiének végrehajtására vonatkozó adatok tekintetében kis mértékben hiányos. Ezért a másodfokú bíróság – a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja értelmében – az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján a tényállást az alábbiak szerint egészítette ki:
- [8] A Szekszárdi Járásbíróság 12.B.141/2021/9. számú ítéletével – 2 rendbeli ittas járművezetés vétsége miatt – kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtását 2021. október 22-én vették fogamatba. Ezt a büntetését a vádlott 2022. október 21-én töltötte ki, melyet – a Szekszárdi Járásbíróság 31.B.44/2022/7. számú ítéletéhez kapcsolódóan – 40 nap elzárás végrehajtása követett. Az elzárás 2022. november 30. napjáig tartott, ez volt e büntetés utolsó napja.
- [9] Az ekként kiegészített tényállás most már mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt teljes vagy részleges megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól; az hiánytalan

és teljeskörűen felderített, miközben nem tartalmaz az ügyiratok tartalmával ellentétes, vagy téves ténybeli következtetésen alapuló megállapítást sem.

[10]

II.

- [11] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi előírásoknak megfelelően folytatta le, oly módon, hogy nem vétett a Be. 607. § (1) bekezdésében és a Be. 608. § (1) bekezdésében írt ún. abszolút-, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott ún. relatív hatályú – az eljárás lefolytatására lényeges hatással járó és a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető – szabálysértést. Így az ügy érdemi felülbírálatának nem volt akadálya.
- [12] A Tolna Vármegyei Főügyészség M.I.B.12/2022/36. számú vádirata nem tartalmazott egyértelmű utalást arra, hogy a vádló a lakás zavartalan használatát sértő magatartást is a vád tárgyává kívánta volna tenni. A cselekmény leírásában a magánindítvány előterjesztésének időpontja még a legtávolabbi összefüggésben sem kapott helyet, annak előterjesztésére a nyomozás során nem is került sor, de a vádirat Be. 422. § (1) bekezdés c) pontja szerinti részében – a büntetőjogi értékelés tekintetében – sem jelent meg az, hogy az ügyészség a magánlaksértés vétsége miatt is kezdeményezné a vádlott felelősségre vonását.
- [13] Mindezek ellenére a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség mégis azért látta a magánlaksértés vétségét megállapíthatónak, mert a vádiratban, illetve az elsőfokú bíróság tényállásában szerepelt az, hogy a vádlott – figyelmen kívül hagyva a sértett felszólítását – a cím18 számú ingatlanban bent maradt. Ezzel kapcsolatosan azonban a büntethetőséghez szükséges magánindítványt [Btk. 231. § (2) bekezdés] a sértett visszafordíthatatlan szellemi hanyatlása miatt már nem lehetett beszerezni.
- [14] Az elsőfokú bíróság a felderített és összegyűjtött bizonyítékokat egybevetette, körütekintően mérlegelte. Helyesen indult ki abból, hogy az indulatos és ittas állapotban lévő vádlott már eleve a számonkérés szándékával jelent meg sértett1 sértett otthonában, tulajdonképpen anélkül, hogy oda bárki is hívta volna. A lakásban aztán – szinte pillanatok alatt – durva és sértő hangnemet ütött meg, majd rögtön bántalmazni kezdte előbb sértett1t, kevéssel később pedig a védelmére igyekvő sértett2t is. Ennek az eseménysorozatnak a legfontosabb részleteiről – a vádlott erőszakos fellépéséről és egyoldalú agresszivitásáról – a szóban forgó sértettek ellentmondástól mentes vallomást tettek, melyet a helyszínen tartózkodó, bár rendkívül visszafogottan nyilatkozó tanú1 mindenben alátámasztott.
- [15] sértett1 sértettet a nyomozás során három alkalommal hallgatták ki, melyek során a bántalmazásának legfontosabb mozzanatait összefüggően előadhatta. Sérüléseiről fényképfelvételek készültek, illetve – más forrás alapján – igazolt az is, hogy másnap a szomszédja előtt rendkívül elesett, szinte nyomorúságos állapotban jelent meg, a szemei bedagadtak és összeszűkültek, a ruházata pedig jól láthatóan vérrel volt szennyezett. Támadójaként a vádlottat nevezte meg, éppen úgy, ahogyan sértett2 is, aki a mellkasának bal oldalát ért nagy erejű ütéssel kötötte a lakásban hívatlanul megjelent személyhez. Mindez maradéktalanul illeszkedett ahhoz a vallomáshoz, melyben a másik szomszéd az áthallatszó zajok és kiabálások sorrendjét idézte fel.
- [16] A tettegesség után a vádlott a közeli italboltban tisztította meg a kézfejét és az alkarját a rátapadt vértől, miközben feltűnően dicsekedett azzal, hogy másokkal verekedett. Megjelenésében és viselkedésében semmi sem utalt arra, hogy a sérülést szenvedett volna, a kulcsfontja – már csak a természetes mozgásából ítélve – ekkor bizonyosan nem lehetett törött.

- [17] Ilyen körülmények között szóba sem jöhetett a tettlegesség kölcsönös jellege, vagy az, hogy a lakásban hivatlanul megjelent vádlott – tartva az alulmaradástól – intenzív védekezésre kényszerült volna. Testfelépítését tekintve egyébként is erőfölényben volt az alkoholista életvitele folytán rendkívül legyengült sértett¹ sértettel szemben, míg az ittas állapotban lévő sértett² nyilvánvalóan nem jelenthetett rá nézve komoly fenyegetést. Így a jogos védelemre való hivatkozásának semmilyen ténybeli alapja nem volt, a vádlott védekezését egybehangzó bizonyítékok cáfolták.
- [18] Az ügy elbírálásához, illetve büntetőjogi megítéléséhez további adatokra nincs szükség, ezért a másodfokú bíróság sértett¹ sértett újbóli kihallgatására, illetve elmeorvosi vizsgálatára irányuló bizonyítási indítványt elutasította.
- [19] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mindössze a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja szerinti részében szorult kiegészítésre, miután az a vádlott előzetes fogvatartásának a megszakításához, illetve ismételt foganatba vételéhez vezető büntetések végrehajtásával kapcsolatosan hiányosnak mutatkozott. Ezeket az adatokat pótolni kellett, így a másodfokú eljárásban – a Be. 592. § (3) bekezdése értelmében – az ekként kiegészített tényállás vált irányadóvá.

[20]

III.

- [21] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.
- [22] Következésképpen az ezt sérelmező fellebbezések megalapozatlannak bizonyultak.
- [23] A cselekmények minősítése is megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.
- [24] A vádlott sértett¹ sértettet a fejére mért többszöri ütésekkel és a felső testének bal oldalára célzott rúgással bántalmazta, mindannyiszor nagy erő kifejtése mellett. A tettlegességgel érintett testrészek élettani szerepe és jelentősége folytán a koponyán belüli vérzéssel vagy agyzúzódással járó, illetve a tört bordavégek elmozdulása következtében légmell kialakulásához vezető életveszélyes sérülések elmaradása mindössze a szerencsés véletlennek volt köszönhető. Magatartásának köztudottan lehetséges következményeit a vádlott nyilvánvalóan felismerte, azokat érintően azonban közömbösséget mutatott. Mindezt alátámasztotta a történések egészéhez való cinikus hozzáállása és viszonyulása, az a tény, hogy a vérző sértettet a sorsára hagyva távozott a helyszínről, majd egy közeli italboltban az erejével, illetve rátermettségével kérkedett.
- [25] A cselekményének lehetséges eredménye tekintetében tehát a vádlottat eshetőleges szándék terhelte.
- [26] A különös visszaeső vádlottal szemben – figyelemmel a Btk. 89. § (1) bekezdésében, illetve a Btk. 81. § (1)-(4) bekezdéseiben írtakra – két évtől tizenhat év hat hónapig terjedő szabadságvesztés volt kiszabható, melynek a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke kilenc év három hónap.
- [27] A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság – túlzó részletessége ellenére is – pontatlanul, illetve szükségtelen ismétlésekbe bocsátkozva tárta fel.
- [28] Súlyosító körülmény a vádlott kifogásolható életvezetése, így mindenekelőtt az, hogy a különös visszaesés megállapításához szükséges mértéket meghaladóan is volt büntetve. Ezen túlmenően a cselekményeit két büntetőeljárás hatálya alatt valósította meg, már azt követően,

hogy ellene ittas járművezetés vétsége és orvhalászat vétsége miatt eljárás indult. Életvitelében az alkoholfogyasztás kriminogén tényező, a jelen ügyben elbírált bűncselekményeit is önhibájából eredő ittas állapotban követte el. Ez mind a terhére értékelendő.

- [29] A hatóságokkal való együttműködése mindössze egyes – egyébként vitathatatlan – mozzanatok elismerésére korlátozódott, tulajdonképpen csak arra, hogy sértettl sértettet megütötte. Ehhez még a legtávolabbi összefüggésben sem járult a bűnösség beismerése, így ennek semmilyen enyhítő hatást nem lehetett tulajdonítani.
- [30] Az elsőfokú bíróság által említett további körülmények – az elvetemültség, a kitartó elkövetési mód, illetve az életveszélyes sérülés előidézésére való kétszeres alkalmasság – a vádlott előélete, illetve magatartásának súlyosabb bűncselekmény kísérleteként történő minősítése körében már értékelést nyert. Ismételt figyelembevétele a kétszeres értékelés tilalmába ütközne.
- [31] A vádlott javára kell figyelembe venni a beteg, támogatásra szoruló élettársról való gondoskodást, illetve a cselekmény kísérleti szakban maradását.
- [32] Az elsőfokú bíróság a súlyosító körülményeknek az indokoltnál nagyobb nyomatékot tulajdonított, és így eltúlzottan súlyos büntetést szabott ki. A Btk. 79. §-ában megfogalmazott célok rövidebb tartamú szabadságvesztéssel és közügyektől eltiltással is elérhetőek, ezért azok tartamát a másodfokú bíróság nyolc-nyolc évre enyhítette.
- [33] Következésképpen a bejelentett fellebbezések a büntetőjogi jogkövetkezmények mérséklésére irányuló részükben megalapozottak voltak.
- [34] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy tévesen történt meg a letartóztatásban töltött idő beszámítása, miután a vádlott 2022. november 30-án még az elzárás büntetését töltötte (*Szekszárdi Törvényszék 4.B.184/2022/26. számú irata*). Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését megelőzően a kiszabott szabadságvesztés tartamába helyesen a 2021. évi szeptember hó 6. napjától a 2021. évi október hó 21. napjáig, illetve a 2022. évi december hó 1. napjától a 2023. évi január hó 31. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt kellett beszámítani.
- [35] Ennyiben a másodfokú bíróság – a büntetőjogi jogkövetkezményekre és az előzetes fogvatartás beszámítására vonatkozó részében – az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta. Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, így azokat a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.
- [36] A kiszabott szabadságvesztés tartamába – a Btk. 92. § (1) bekezdésében írtak szerint – be kell számítani az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől fogvatartásban töltött időt is.

P é c s, 2023. október 16.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 4.B.184/2022/18. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.17/2023/26. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2023. évi október hó 16. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke